

Czwartek, 6 października 2016 r.

P8_TA(2016)0379

Sudan**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 października 2016 r. w sprawie Sudanu (2016/2911(RSP))**

(2018/C 215/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Sudanu,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych,
 - uwzględniając wspólne oświadczenie UE, przedstawicieli trojki (Norwegia, Wielka Brytania i Stany Zjednoczone) oraz Niemiec z dnia 8 sierpnia 2016 r., w którym przyjęto z zadowoleniem fakt, że sygnatariusze deklaracji „Sudan Call” podpisali plan działania opracowany przez panel wykonawczy wysokiego szczebla z ramienia Unii Afrykańskiej do spraw Sudanu (AUHIP),
 - uwzględniając „Raport niezależnego eksperta ds. sytuacji praw człowieka w Sudanie” z dnia 28 lipca 2016 r. oraz „Raport z wizyty w Sudanie specjalnego sprawozdawcy ds. negatywnych skutków jednostronnych środków przymusu dla przestrzegania praw człowieka” z dnia 4 sierpnia 2016 r.,
 - uwzględniając oświadczenie rzecznika wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel z dnia 27 czerwca 2016 r. w sprawie jednostronnego ogłoszenia przez rząd Sudanu czteromiesięcznego zawieszenia broni,
 - uwzględniając rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2296 w sprawie Sudanu, przyjętą na 7728. posiedzeniu w dniu 29 czerwca 2016 r.,
 - uwzględniając komunikat Rady Pokoju i Bezpieczeństwa Unii Afrykańskiej z dnia 13 czerwca 2016 r. w sprawie sytuacji w Darfurze,
 - uwzględniając art. 5 Powszechnej deklaracji praw człowieka oraz art. 7 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, które stanowią, że nikt nie może być poddawany torturom ani okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu,
 - uwzględniając oświadczenie wysokiej przedstawiciel z dnia 9 kwietnia 2015 r. wydane w imieniu Unii Europejskiej w sprawie braku sprzyjających warunków dla wyborów w Sudanie w kwietniu 2015 r.,
 - uwzględniając deklarację „Sudan Call” o „ustanowieniu państwa obywatelstwa i demokracji”,
 - uwzględniając Konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z dnia 18 grudnia 1979 r.,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że choć konflikt w Darfurze trwa od 13 lat i pochłonął już 300 000 ofiar, sudańskie siły rządowe wciąż atakują ludność cywilną, zwłaszcza w Dżabal Marra; mając na uwadze, że ciągle masowe bombardowania ludności cywilnej, w tym bezprawne ataki sił sudańskich na wsie w Kordofanie Południowym, Nilu Błękitnym i Darfurze, spowodowały ofiary śmiertelne oraz zniszczenia infrastruktury cywilnej;
- B. mając na uwadze, że ustawa o bezpieczeństwie narodowym z 2010 r. przyznała rządowi Sudanu szerokie uprawnienia pozwalające mu rutynowo przetrzymywać zatrzymanych w odosobnieniu przez dłuższy okres bez przedstawiania zarzutów; mając na uwadze, że wiele organizacji zostało przymusowo zamkniętych, a w ich siedzibach przeprowadzano rewizje;

Czwartek, 6 października 2016 r.

- C. mając na uwadze, że jak stwierdzono w powszechnym okresowym przeglądzie praw człowieka ONZ z dnia 21 września 2016 r., Sudan potwierdził swoje zobowiązanie do przystąpienia do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania oraz do Międzynarodowej konwencji o ochronie wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem;
- D. mając na uwadze, że w Darfurze, a w szczególności w Kordofanie Południowym i Nilu Błękitnym, coraz częściej dochodzi do łamania i naruszania praw człowieka, między innymi w formie egzekucji pozasądowych, nadmiernego użycia siły, uprowadzeń osób cywilnych, aktów przemocy wobec kobiet na tle seksualnym i płciowym, naruszeń i nadużyć wobec dzieci oraz arbitralnych aresztowań i zatrzymań;
- E. mając na uwadze, że przestrzeń obywatelska dla opozycyjnych partii politycznych, społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka jest w Sudanie ograniczona; mając na uwadze, że Krajowe Służby Wywiadu i Bezpieczeństwa nieustannie nękać, atakują i prześladowają obrońców praw człowieka, działaczy studenckich i przeciwników politycznych za prowadzenie legalnej działalności; mając na uwadze, że tylko w tym roku dokonano arbitralnych aresztowań wielu działaczy społeczeństwa obywatelskiego: na przykład służby bezpieczeństwa zatrzymały na lotnisku międzynarodowym w Chartumie czterech przedstawicieli sudańskiego społeczeństwa obywatelskiego udających się na posiedzenie wysokiego szczebla z dyplomatami na temat praw człowieka, które odbyło się 31 marca 2016 r. w Genewie;
- F. mając na uwadze, że organizacje praw człowieka ujawniły wiarygodne dowody na ataki z użyciem broni chemicznej na ludność cywilną ze strony sudańskich sił rządowych, a mieszkańcy wioski w regionie Dżabal Marra w Darfurze opisali straszliwe skutki domniemanych ataków z wykorzystaniem broni chemicznej, z których ostatni miał miejsce 9 września 2016 r. w wiosce Gamarah; mając na uwadze, że zgłaszano również ataki ze strony Sił Szybkiego Wsparcia, sudańskiej jednostki wojskowej złożonej z byłych członków prz rządowych bojówek pod dowództwem Krajowych Służb Wywiadu i Bezpieczeństwa;
- G. mając na uwadze, że w dniu 29 lutego 2016 r. Krajowe Służby Wywiadu i Bezpieczeństwa przeprowadziły brutalny nalot na siedzibę organizacji społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą Centrum Szkoleń i Rozwoju Społecznego w Chartumie (TRACKS), w wyniku którego dyrektor Khalfalah Alafif Muktar i działacze Arwa Ahmed Elrabie, Al-Hassan Kheiry, Imani-Leyla Raye, Abu Hureira Abdelrahman, Al-Baqir Al-Afif Mukhtar Midhat Afifadeen i Mustafa Adam zostali aresztowani i oskarżeni o znowę przestępczą i prowadzenie wojny przeciwko państwu, które to zarzuty podlegają karze śmierci; mając na uwadze, że według doniesień stan zdrowia dyrektora jest bardzo zły, a wizyty członków rodziny są zabronione;
- H. mając na uwadze, że władze Sudanu poważnie ograniczają wolność religijną; mając na uwadze, że w ostatnich latach coraz częściej dochodzi do gróźb wobec przywódców kościelnych i zastraszania wspólnot chrześcijańskich; mając na uwadze, że czeski pracownik organizacji Christian Aid Petr Jašek, sudańscy pastory Hassan Abduraheem Kodi Taour i Kuwa Shamal, a także student z Darfuru Abdulmonem Abdumawla Issa Abdumawla są już od dziewięciu miesięcy przetrzymywani w areszcie przez Krajowe Służby Wywiadu i Bezpieczeństwa i czeka ich proces pod zarzutem piętnowania domniemanych prześladowań chrześcijan na ogarniętych wojną obszarach Sudanu; mając na uwadze, że w ostatnich latach odnotowano wzrost liczby procesów sądowych na podstawie zarzutów o apostazję oraz wzrost liczby wydawanych wyroków śmierci w tych procesach;
- I. mając na uwadze, że Siły Szybkiego Wsparcia zostały niedawno rozmieszczone wzdłuż północnej granicy Sudanu w celu przeciwdziałania napływowi nielegalnych migrantów; mając na uwadze, że 31 sierpnia 2016 r. dowódca Sił Szybkiego Wsparcia oświadczył, że jego siły patrolują granicę z Egiptem i Libią, twierdząc, że w ten sposób Sudan walczy z nielegalną migracją w imieniu UE; mając na uwadze, że w dniu 6 września 2016 r. delegatura UE w Sudanie zaprzeczyła istnieniu tego rodzaju wsparcia;
- J. mając na uwadze, że w dniu 24 sierpnia 2016 r. 48 potencjalnych azylantów z Sudanu zostało deportowanych z Włoch do Sudanu; mając na uwadze, że w maju 2016 r. władze sudańskie deportowały ponad 400 Erytrejczyków, których aresztowano w drodze do Libii;
- K. mając na uwadze, że władze Sudanu w stopniu nieproporcjonalnym skazują kobiety i dziewczęta za niejasno zdefiniowane przestępstwa; mając na uwadze, że kobiety borykają się z dyskryminacją o charakterze systemowym i że nakłada się na nie kary cielesne i kary chłosty za niejasno określone naruszenia zasad dotyczących ubioru;

Czwartek, 6 października 2016 r.

- L. mając na uwadze, że sygnatariusze deklaracji „Sudan Call” (przedstawiciele partii politycznych i zbrojnych ugrupowań opozycyjnych, w tym Narodowej Partii Umma, Sił Zgody Narodowej i Rewolucyjnego Frontu Sudanu) zobowiązali się do dążenia do zakończenia konfliktów panujących w różnych regionach Sudanu oraz do przeprowadzenia reform prawnych, instytucjonalnych i gospodarczych;
- M. mając na uwadze, że Międzynarodowy Trybunał Karny (MTK) wydał w 2009 i 2010 r. dwa nakazy aresztowania prezydenta al-Basziira, oskarżając go o odpowiedzialność za zbrodnie wojenne, zbrodnie przeciwko ludzkości i akty ludobójstwa; mając na uwadze, że chociaż Sudan nie jest stroną statutu rzymskiego, rezolucja Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1593 (2005) nakłada na ten kraj obowiązek współpracy z MTK, dlatego musi on zastosować się do nakazu aresztowania wydanej przez MTK;
- N. mając na uwadze, że na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych w czerwcu 2008 r. ministrowie spraw zagranicznych UE stwierdzili, iż „Rada pozostaje otwarta na rozważenie środków skierowanych przeciwko osobom odpowiedzialnym za brak współpracy z MTK”;
- O. mając na uwadze, że UE wdraża obecnie projekt dotyczący „lepszego zarządzania migracją” w odniesieniu do Sudanu;
1. ubolewa nad użyciem przez sudański rząd broni chemicznej przeciwko ludności cywilnej w Dżabal Marra w Darfurze i podkreśla, że czyn ten stanowi poważne naruszenie norm międzynarodowych, a także zbrodnię wojenną; przypomina, że Sudan jest stroną konwencji o zakazie broni chemicznej, oraz wzywa do przeprowadzenia międzynarodowego dochodzenia w sprawie tych zarzutów pod przewodnictwem Organizacji ds. Zakazu Broni Chemicznej; przypomina władzom Sudanu o spoczywającym na nich obowiązku ochrony praw człowieka;
 2. pozostaje głęboko zaniepokojony ciągłymi przypadkami bezprawnych zabójstw, uprowadzeń oraz przemocy na tle seksualnym i płciowym w strefach konfliktów, zwłaszcza w Darfurze, Kordofanie Południowym i Nilu Błękitnym, jak również poważnym kryzysem humanitarnym wywołanym wewnętrznymi przesiedleniami na wielką skalę; wzywa do natychmiastowego zaprzestania bombardowań ludności cywilnej przez siły sudańskie;
 3. potępia arbitralne aresztowania i przetrzymywanie działaczy oraz pozbawianie wolności obrońców praw człowieka i dziennikarzy w Sudanie; wzywa rząd Sudanu, by zagwarantował pokojowe korzystanie z wolności słowa, zrzeszania się i zgromadzeń; podkreśla, że dialog narodowy zakończy się powodzeniem tylko wtedy, jeżeli będzie prowadzony w atmosferze gwarantującej wolność słowa, mediów, zrzeszania się i zgromadzeń;
 4. wzywa Unię Afrykańską i rząd Sudanu do niezwłocznego przeprowadzenia dochodzenia w sprawie wszystkich domniemanych przypadków tortur, brutalnego traktowania, arbitralnych zatrzymań i nadmiernego użycia siły oraz do pociągnięcia sprawców do odpowiedzialności podczas rzetelnych procesów, bez uciekania się do kary śmierci; wzywa rząd Sudanu do wprowadzenia natychmiastowego moratorium na wszystkie egzekucje oraz do zniesienia kary śmierci i wszelkich form kar cielesnych;
 5. wyraża szczególne zaniepokojenie z powodu utrudniania dostępu międzynarodowym agencjom i organizacjom humanitarnym; domaga się, aby rząd sudański podjął wszelkie możliwe starania, aby ułatwić międzynarodowym organizacjom humanitarnym dostęp do wszystkich osób potrzebujących pomocy humanitarnej zgodnie z podjętymi przezeń zobowiązaniami w ramach powszechnego okresowego przeglądu praw człowieka; wzywa rząd Sudanu do konstruktywnej współpracy z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w celu jak najszybszego podniesienia poziomu wiedzy na temat praw człowieka w Sudanie;
 6. przypomina, że wolność religii, sumienia i przekonań jest powszechnym prawem człowieka, które należy chronić wszędzie i w przypadku wszystkich osób; domaga się, aby rząd sudański uchylił wszelkie przepisy, które karzą lub dyskryminują jednostki za ich przekonania religijne, zwłaszcza w przypadku apostazji a w szczególności w przypadku czeskiego pracownika organizacji Christian Aid Petra Jaška, sudańskich pastorów: Hassana Abduraheema Kodi Taoura i Kuwy Shamala oraz studenta z Darfuru Abdulmonema Abdulmawli Issy Abdulmawli;
 7. wyraża zaniepokojenie z powodu coraz częstszego tłumienia przez Krajowe Służby Wywiadu i Bezpieczeństwa protestów obywateli będących działaczami społeczeństwa obywatelskiego i wzywa Sudan do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia więźniów oraz do zaprzestania arbitralnych zatrzymań, wycofania wszelkich zarzutów, które wynikają z ich pokojowej działalności oraz umożliwienia organizacjom pozarządowym, np. pracownikom organizacji TRACK, powiązanych z nimi podmiotom i działaczom studenckim, wykonywania ich pracy bez strachu przed represjami;

Czwartek, 6 października 2016 r.

8. odnotowuje fakt, że Sudan przyjął zalecenia dotyczące ratyfikowania Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania oraz nasilenia starań na rzecz zapobiegania torturom i niehumanitarnemu traktowaniu; apeluje jednak do rządu Sudanu, by dokonał pilnej rewizji ustawy o bezpieczeństwie narodowym umożliwiającej zatrzymywanie podejrzanych nawet na cztery i pół miesiąca bez żadnej formy kontroli sądowej, oraz by zreformował system prawny zgodnie z międzynarodowymi normami prawa człowieka;
9. wzywa rząd Sudanu do uchylecia szerokich immunitetów zapisanych w sudańskim prawodawstwie, do opublikowania wyników prac trzech państwowych komisji śledczych i do publicznego przyznania się do szeregu zabójstw podczas tłumienia protestów przeciwko polityce oszczędności we wrześniu 2013 r. oraz do oddania sprawiedliwości ofiarom;
10. przypomina o konkluzjach Rady ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych z czerwca 2008 r., w których odniesiono się do faktu, że rząd Sudanu wciąż nie współpracuje z Międzynarodowym Trybunałem Karnym (MTK), chociaż ma obowiązki i możliwości nawiązania takiej współpracy, a także wskazano konieczność stosowania się do wszystkich nakazów aresztowania wydanych przez MTK; wzywa Omara al-Baszira do przestrzegania prawa międzynarodowego i stawienia się przed MTK, by odpowiedzieć za zbrodnie wojenne, zbrodnie przeciwko ludzkości i ludobójstwo;
11. wzywa państwa członkowskie Unii Afrykańskiej, w szczególności te państwa, które udzielały gościny prezydentowi Baszirowi (Demokratyczna Republika Konga, Czad, Republika Południowej Afryki, Uganda i Dżibuti), do przestrzegania statutu rzymskiego oraz decyzji Międzynarodowego Trybunału Karnego;
12. apeluje do UE o nałożenie ukierunkowanych sankcji karnych wobec osób odpowiedzialnych za wciąż popełniane zbrodnie wojenne i brak współpracy z Międzynarodowym Trybunałem Karnym; wzywa ESDZ do niezwłocznego sporządzenia listy osób, które powinny zostać objęte takimi sankcjami;
13. zauważa, że w dniu 16 marca 2016 r. rząd Sudanu podpisał umowę w sprawie planu działania, a następnie wyjaśnił swoje zobowiązania dotyczące włączenia innych zainteresowanych stron w proces dialogu narodowego oraz dalszego poszanowania wszelkich decyzji podjętych wspólnie przez sygnatariuszy ze strony opozycji i mechanizm 7+7, komitet sterujący dialogu narodowego; nalega, aby wszystkie strony konfliktu przestrzegały swoich zobowiązań i wzywa do kontynuowania dialogu na rzecz ogłoszenia ostatecznego zawieszenia broni; wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby nadal z zaangażowaniem wspierały działania Unii Afrykańskiej na rzecz pokoju w Sudanie oraz Sudańczyków w ich dążeniach do zreformowanej wewnętrznie demokracji;
14. wzywa misję ONZ/Unii Afrykańskiej w Darfurze (UNAMID) do ustanowienia stałej obecności w Dżabal Marra; wzywa UNAMID do bezzwłocznego zbadania i opublikowania sprawozdań dotyczących domniemych naruszeń praw człowieka i prawa międzynarodowego przez członków sudańskich sił rządowych i sił opozycyjnych w Dżabal Marra;
15. wzywa ESDZ i Komisję do ścisłego monitorowania pomocy rozwojowej UE w Sudanie w celu uniknięcia jakiegokolwiek bezpośredniego lub pośredniego wsparcia dla lokalnych bojówek oraz do dopilnowania, by Siły Szybkiego Wsparcia patrolujące granice Sudanu z Egiptem i Libią nie utrzymywały, że zwalczają nielegalną migrację w imieniu UE;
16. w związku z tym wzywa Komisję i zainteresowane państwa członkowskie do zapewnienia całkowitej przejrzystości w odniesieniu do projektu dotyczącego „lepszego zarządzania migracją” w Sudanie, w tym wszystkich zaplanowanych działań i beneficjentów finansowania unijnego i krajowego, a także do opracowania kompleksowego sprawozdania z wizyty delegacji technicznej UE do Sudanu w maju 2016 r.;
17. wzywa UE i jej państwa członkowskie do dopilnowania, by Parlament był w pełni informowany o dialogu prowadzonym w ramach procesu chartumskiego i by działania finansowane z funduszu powierniczego UE dla Afryki, szczególnie te służące budowaniu potencjału rządu Sudanu, były prowadzone w pełnej zgodności z obowiązującymi umowami, przy zapewnieniu, że poszanowanie międzynarodowych zobowiązań oraz aktów prawnych jest w pełni przejrzyste dla obywateli i społeczeństwa obywatelskiego w UE i w Sudanie;
18. z zaniepokojeniem odnotowuje ciągłe i częste naruszenia praw kobiet w Sudanie, a w szczególności art. 152 kodeksu karnego, i wzywa władze sudańskie do jak najszybszego podpisania i ratyfikowania Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet;
19. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi Sudanu, Unii Afrykańskiej, Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych, współprzewodniczącym Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE i Parlamentu Panafrkańskiego (PAP) oraz Organizacji ds. Zakazu Broni Chemicznej.